

Przedmioty do wyboru dla II roku logopedii

semestr zimowy 2025/2026

A. Wielojęzyczność w logopedii lub wielokulturowość w logopedii (moduł do wyboru) [wykład 15h, ćwiczenia 15h]

1. dr Kamila Kuros-Kowalska

Wielojęzyczność w logopedii

Podczas zajęć przedstawione zostaną kwestie teoretyczne związane z dwujęzycznością i wielojęzycznością, porównane terminy, a także sposoby definiowania prezentowanych zagadnień. Studenci dowiedzą się jak zachęcić dzieci i ich rodziny do dwujęzyczności. Podczas ćwiczeń przyszli logopedzi będą analizować studia przypadków oraz wypracowywać najlepsze praktyki. Omówione zostaną trudności, z jakimi spotykają się rodziny i terapeuci dzieci dwujęzycznych. Zajęcia wzmocnią świadomość studentów na temat dwujęzyczności i metod badawczych, które z kolei pozwolą zrozumieć między innymi wpływ dwujęzyczności na zdolności poznawcze. Podczas ćwiczeń studenci, opierając się na praktycznych podstawach glottodydaktyki polonistycznej i logopedii, będą opracowywać skuteczne plany:

1. wywiadów z rodzicami lub opiekunami dzieci dwujęzycznych,
2. pracy z pacjentem dwujęzycznym,
3. zajęć polegających na usprawnianiu kompetencji językowych i komunikacyjnych, ukierunkowanych na to, by dzieci mogły swobodnie porozumiewać się z otoczeniem, w którym żyje ich rodzina i nie czuły się wykluczone przez rówieśników.

2. dr Kamila Kuros-Kowalska

Wielokulturowość w logopedii

Wielokulturowość jest wyzwaniem edukacyjnym i wychowawczym. W przedszkolach i szkołach coraz więcej dzieci pochodzi z różnych kultur. Mają one

trudności z odnalezieniem się w nowym dla nich środowisku i języku. Konieczne jest podjęcie działań umożliwiających dzieciom lepsze funkcjonowanie w nowej kulturze, m.in. stworzenie odpowiednich warunków do nauki języka polskiego jako obcego oraz przeciwdziałanie izolacji dzieci wielokulturowych w grupie rówieśników przez włączanie ich do pracy zespołowej. Celem zajęć jest zdobycie wiedzy oraz umiejętności przez przyszłych nauczycieli logopedów, by wspomagać dzieci w ich wielokulturowości, a także właściwie współpracować z ich rodzicami i nauczycielami w placówkach oświatowych. Podczas zajęć omówione zostaną istotne informacje dotyczące różnic kulturowych, a także trudności, z jakimi spotykają się dzieci pochodzące z różnych kultur. Omówione zostaną zagadnienia adaptacji kulturowej oraz niektóre zagadnienia prawa oświatowego w kontekście wielokulturowości. Ćwiczenia pozwolą studentom wypracować konkretne pomysły na realizację warsztatów dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, które mogą pomóc im nie czuć się wykluczonymi ze środowiska rówieśniczego.

Przedmioty do wyboru dla III roku logopedii semestr zimowy 2025/2026

A. Społeczne uwarunkowania języka: wielojęzyczność i wielokulturowość w logopedii (do wyboru jeden przedmiot: bilingwizm: problemy i metody badawcze lub wielokulturowość: problemy i metody badawcze)
[wykład 15h + ćwiczenia 15h]

1. dr Kamila Kuros-Kowalska:

Społeczne uwarunkowania języka: wielojęzyczność i wielokulturowość w logopedii (bilingwizm: problemy i metody badawcze)

Podczas zajęć przedstawione zostaną kwestie teoretyczne związane z dwujęzycznością i wielojęzycznością, porównane terminy, a także sposoby definiowania prezentowanych zagadnień. Studenci dowiedzą się jak zachęcić dzieci i ich rodziny do dwujęzyczności. Podczas ćwiczeń przyszli logopedzi będą analizować studia przypadków oraz wypracowywać najlepsze praktyki. Omówione zostaną trudności, z jakimi spotykają się rodziny i terapeuci dzieci dwujęzycznych. Zajęcia wzmocnią świadomość studentów na temat dwujęzyczności i metod badawczych, które z kolei pozwolą zrozumieć między innymi wpływ dwujęzyczności na zdolności poznawcze. Podczas ćwiczeń studenci, opierając się na praktycznych podstawach glottodydaktyki polonistycznej i logopedii, będą opracowywać skuteczne plany:

1. wywiadów z rodzicami lub opiekunami dzieci dwujęzycznych,
2. pracy z pacjentem dwujęzycznym,
3. zajęć polegających na usprawnianiu kompetencji językowych i komunikacyjnych, ukierunkowanych na to, by dzieci mogły swobodnie porozumiewać się z otoczeniem, w którym żyje ich rodzina i nie czuły się wykluczone przez rówieśników.

2. dr Kamila Kuros-Kowalska:

Społeczne uwarunkowania języka: wielojęzyczność i wielokulturowość w logopedii (wielokulturowość: problemy i metody badawcze)

Wielokulturowość jest wyzwaniem edukacyjnym i wychowawczym. W przedszkolach i szkołach coraz więcej dzieci pochodzi z różnych kultur. Mają one trudności z odnalezieniem się w nowym dla nich środowisku i języku. Konieczne jest podjęcie działań umożliwiających dzieciom lepsze funkcjonowanie w nowej kulturze, m.in. stworzenie odpowiednich warunków do nauki języka polskiego jako obcego oraz przeciwdziałanie izolacji dzieci wielokulturowych w grupie rówieśników przez włączanie ich do pracy zespołowej. Celem zajęć jest zdobycie wiedzy oraz umiejętności przez przyszłych nauczycieli logopedów, by wspomagać dzieci w ich wielokulturowości,

a także właściwie współpracować z ich rodzicami i nauczycielami w placówkach oświatowych. Podczas zajęć omówione zostaną istotne informacje dotyczące różnic kulturowych, a także trudności, z jakimi spotykają się dzieci pochodzące z różnych kultur. Omówione zostaną zagadnienia adaptacji kulturowej oraz niektóre zagadnienia prawa oświatowego w kontekście wielokulturowości. Ćwiczenia pozwolą studentom wypracować konkretne pomysły na realizację warsztatów dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, które mogą pomóc im nie czuć się wykluczonymi ze środowiska rówieśniczego.

B. Teoria języka: semantyka (do wyboru jeden przedmiot: semantyka wyrażen językowych lub językowa kategoryzacja świata) [wykład 15h + ćwiczenia 15h].

1. dr Ewa Ulitzka

Teoria języka: semantyka (semantyka wyrażen językowych)

Celem modułu jest zapoznanie uczestników zajęć z głównymi pojęciami oraz podstawowymi zagadnieniami semantyki leksykalnej. Omówione zostaną wybrane narzędzia i metody analizy znaczenia – ze szczególnym uwzględnieniem ujęcia strukturalnego (bliżej przyjrzymy się m.in. założeniom semantyki składnikowej czy koncepcji pól leksykalnych/semantycznych – paradygmatycznym i syntagmatycznym). Usystematyzujemy wiedzę na temat polisemii i homonimii, relacji semantycznych między jednostkami; poświęcimy także uwagę zasadom definiowania i problemom z tym związanym oraz różnicom między semantycznymi a pragmatycznymi własnościami wyrażen językowych. Zostanie również zasygnalizowana perspektywa semantyki diachronicznej: wspomnimy o różnych typach zmian znaczeniowych wyrazów. Podczas ćwiczeń będziemy korzystać ze słowników językowych (zarówno drukowanych, jak i elektronicznych) oraz z innych cyfrowych zasobów językowych (takich jak korpusy czy repozytoria).

2. dr Ewa Ulitzka

Teoria języka: semantyka (językowa kategoryzacja świata)

Celem modułu jest przybliżenie uczestnikom zajęć różnych sposobów kategoryzowania i interpretowania rzeczywistości w języku i poprzez język. Odwołamy się zarówno do metod semantyki strukturalnej (przyglądając się np. propozycjom porządkowania słownictwa w polach leksykalno-semantycznych), jak i – przede wszystkim – kognitywnej: omówimy m.in. koncepcję schematów (metafor) pojęciowych czy teorię prototypów i zbiorów rozmytych. Interesować nas będzie również rekonstruowanie sposobu ujmowania świata zakrzeplęgo w języku; zaobserwujemy, jak dociera się do tego tzw. językowego obrazu świata poprzez analizę struktur gramatycznych i warstwy leksykalno-semantycznej języka: znaczeń (i etymologii) wyrazów, tworzonych przez nie kolokacji, frazeologii, konotacji z nimi związanych; poruszymy także zagadnienie wartościowania w języku. Podczas ćwiczeń będziemy korzystać ze słowników językowych (drukowanych i elektronicznych) oraz z innych cyfrowych zasobów językowych.